

ΣΤΕ 697/2021 [Εν μερει παρανομη ΚΥΑ για τον καθορισμο προδιαγραφων και τη διαδικασια χορηγησης ειδικου Σηματος λειτουργιας ορειβατικων καταφυγιων]

Περίληψη

- Με τις πληττόμενες ρυθμίσεις της προσβαλλόμενης ΚΥΑ και ειδικότερα των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 3, με τις οποίες ορίζεται φορέας διαχείρισης των ορειβατικών καταφυγίων, η Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης, της περ. Α' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, κατά το μέρος που προβλέπεται ότι οι γνώσεις βουνού και διάσωσης, τις οποίες πρέπει να διαθέτει ο διαχειριστής του καταφυγίου πιστοποιούνται αποκλειστικώς από την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης, του εδ. α' του άρθρου 4, της υποπερ. 1 της περ. 2.1. του ίδιου άρθρου, του εδ. β' του άρθρου 5 και του εδ. β' της παρ. 2 του άρθρου 7 (περί γνωμοδοτήσεων - γνωμοδοτικών εισηγήσεων της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας - Αναρρίχησης κατά τη διαδικασία εγκατάστασης και έκδοσης ειδικών σημάτων λειτουργίας όσον αφορά τα ορειβατικά καταφύγια και τα καταφύγια έκτακτης ανάγκης) της προσβαλλόμενης ΚΥΑ ανατίθενται στην Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης αρμοδιότητες αναγόμενες στην τουριστική νομοθεσία και ειδικότερα αρμοδιότητες εγκατάστασης και λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται, ως ειδικές τουριστικές υποδομές, τα τουριστικά καταφύγια. Όμως, καμία διάταξη της νομοθεσίας δεν επιτρέπει σε αθλητική ομοσπονδία του άρθρου 19 του ν. 2725/1999 (Α' 121) να ασκεί κερδοσκοπικού χαρακτήρα τουριστική δραστηριότητα, πολλώ δε μάλλον το Σύνταγμα δεν επιτρέπει προνομιακή μεταχείριση αθλητικού σωματείου και αθλητικής ομοσπονδίας, ειδικώς σε πεδίο δραστηριότητας πέραν του αθλητισμού. Με το ως άνω περιεχόμενο της προσβαλλόμενης πράξης, η παρεμβαίνουσα Ομοσπονδία καθίσταται οιονεί ρυθμιστής της αγοράς παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών στον τομέα του ορειβατικού τουρισμού και μάλιστα ενώ, συγχρόνως, συμμετέχει η ίδια στην οικεία αγορά ως ανταγωνιστής των λοιπών φορέων διαχείρισης ορειβατικών καταφυγίων.

Ως εκ τούτου, με τις επίμαχες διατάξεις της προσβαλλόμενης πράξης θεσπίζονται, κατά παράβαση του άρθρου 4 του Συντάγματος, αδικαιολόγητα προνόμια υπέρ της παρεμβαίνουσας, που επηρεάζουν, αφενός την οικονομική ελευθερία των λοιπών φορέων παροχής υπηρεσιών ορειβατικού τουρισμού και αφετέρου την προστατευόμενη από το άρθρο 12 του Συντάγματος ελευθερία σωματειακής οργανώσεως, καθώς με τις ρυθμίσεις αυτές προβλέπεται, άνευ αποχρώντος λόγου δημοσίου συμφέροντος, ευνοϊκή μεταχείριση υπέρ της παρεμβαίνουσας ομοσπονδίας στην οποία αθεμίτως ανατίθεται από τον κανονιστικό νομοθέτη προνομιακός ρόλος

στον τομέα του ορειβατικού τουρισμού. Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το γεγονός ότι πολλές από τις ως άνω αρμοδιότητες της παρεμβαίνουσας ορίζονται ως γνωμοδοτικές, διότι, έστω και με την παροχή απλής γνώμης, η συμμετοχή της παρεμβαίνουσας στη διαδικασία εγκατάστασης των ορειβατικών καταφυγίων και της έκδοσης ειδικών σημάτων λειτουργίας είναι ικανή να παρακωλύσει τον ελεύθερο ανταγωνισμό και τη δραστηριοποίηση των λοιπών φορέων στο εν λόγω οικονομικό πεδίο. Ουδόλως δε ασκεί επιρροή, εν προκειμένω, το γεγονός ότι η δασική νομοθεσία έχει επιτρέψει την εγκατάσταση ορειβατικών καταφυγίων καθώς και την οροσήμανση και συντήρηση μονοπατιών από την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας - Αναρρίχησης, στην οποία έχει αναθέσει και την αρμοδιότητα εισηγήσεως κατά την έγκριση επέμβασης της παρ. 2 του άρθρου 45 σε προστατευόμενες περιοχές, δοθέντος ότι οι αρμοδιότητες αυτές, αφενός είναι ειδικές, και επομένως στενώς ερμηνευτέες, και αφετέρου δεν σχετίζονται με το ρυθμιστικό πεδίο της προσβαλλόμενης πράξης που αποσκοπεί στον καθορισμό προδιαγραφών για τη λειτουργία τουριστικών επιχειρήσεων. Κατόπιν τούτων, οι θεσπιζόμενοι με την προσβαλλόμενη πράξη κανόνες βρίσκονται εκτός των ορίων των προμνημονευθεισών νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων τέθηκαν δε κατά παράβαση της αρχής ίσης μεταχείρισης.

Η αιτούσα προβάλλει ότι παρανόμως η προσβαλλόμενη πράξη καθορίζει τους Ο.Τ.Α. ως φορείς διαχείρισης καταφυγίων. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι ο κοινός νομοθέτης, με το άρθρο 56 παρ. 4 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, προέβλεψε ότι ο οικείος Ο.Τ.Α. μπορεί να εγκαταστήσει ορειβατικά καταφύγια σε δάση, δασικές εκτάσεις ή σε δημόσιες εκτάσεις των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Ως εκ τούτου, νομίμως, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, ορίζεται με την προσβαλλόμενη πράξη ότι και οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού μπορούν να είναι φορείς διαχείρισης ορειβατικών καταφυγίων.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Δ. Πυργάκης

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.